

Älvkarleby
kommun

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv

Älvkarleby
kommun

Antagen av: Kommunfullmäktige, 2013-09-25
Senast reviderad: 2023-11-22 § 122
Handläggare/författare: Maria Norman, ekonomichef

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs genom att:

- Älvkarleby kommuns verksamhet styrs av mål och budget som är fastställda av kommunfullmäktige. Övergripande nivå leds av kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning, mål och instruktioner till nämnderna. Utifrån den övergripande nivån fastställer nämnderna egna verksamhetsmål.
- De av fullmäktige angivna målen följs upp under budgetåret i delårsrapporten för att slutligt avrapporteras i årsredovisningen.
- Älvkarleby kommuns budget ska innehålla finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Planeringen av den ekonomiska politiken ska utgå från försiktighetsprincipen, där en viktig grundförutsättning är att budgeten bygger på välgrundade antaganden och beräkningar.
- Ett regelbundet controllerarbete ska säkerställa, att verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- På längre sikt ska det ekonomiska årliga resultatet uppgå till lägst två procent av skatte-intäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Ett positivt resultat är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Nettokostnaderna får över en tidsperiod inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning samt finansnetto.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Älvkarleby kommun har god ekonomisk hushållning. Nämnderna har detta ansvar inom sina respektive områden och inom ramen för respektive budget.
- De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

- Alla större förändringar av verksamheten ska kostnadsberäknas och resursavstämmas före genomförande. Detta gäller även övergripande policys, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.
- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning, som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras.
- I mål och budget angivna ramar för verksamheterna utgör sammantagna utgiftstak för respektive nämnd. Nämnd måste hantera befarade överskridanden inom denna ram.
- De kommunala bolagen och de affärsdrivande verksamheterna skall ha full kostnadstäckning.
- Utdelning från kommunalt bolag ska vara ekonomiskt hållbara över tid och får inte äventyra bolagets finansiella ställning.

Riktlinjer för resultatutjämningsreserven

Resultatutjämningsreserven i Älvkarleby kommun är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka sviktande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad konjunkturedgång.

Det ska vara överskott under år av god utveckling av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning och/eller särskilda överskott i verksamheten som reserveras för resultatutjämning, eftersom syftet med utjämningen är att åstadkomma en stabil verksamhet över en konjunkturcykel.

Omvänt ska inte disposition ske för att täcka ett underskott som uppkommit av andra skäl, till exempel att nämnderna inte hållit tilldelad budget. Disposition får inte heller ske för att täcka ett underskott som uppkommit till följd av underlåtenhet att anpassa verksamheten till förändringar av de långsiktiga skatteintäkterna eller förändringar i verksamhetens demografiska målgrupper. Åtgärder måste vidtas för att anpassa kostnader då förändringarna bedöms vara över mer än ett år. Disposition får inte heller ske för sänkning av skatteutdebiteringen.

Bedömning av när det är goda år eller sämre tider, avgörs genom att väga skatteunderlagsutvecklingen för budgetåret/bokslutsåret mot det genomsnittliga utfallet för de senaste 10 åren. Är prognosen/utfallet för året under genomsnittet ska det ses som lågkonjunktur och över är det högkonjunktur.

Resultatutjämningsreserven får också användas om samhällsekonomin även i övrigt anses befinna sig i en lågkonjunktur, under förutsättning att balanskravsresultatet är negativt.

- Resultatutjämningsreserven utgör en del av kommunens egna kapital.
- Om kommunens finansiella mål är uppnådda, får reservering till resultatutjämningsreserven göras med ett maximalt belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
- Ett tak fastställs för hur stort belopp som sammanlagt får finnas i reserven vid utgången av varje redovisningsår. Maximalt 10 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning får avsättas till resultatutjämningsreserven.
- Beslut om att använda medel från resultatutjämningsreserven ska fattas i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan vid behov revideras i samband med bokslut. Vid disposition bör en bedömning göras av när konjunkturen återhämtar sig, samt att dispositionen inte äventyrar god ekonomisk hushållning.
- Kommunfullmäktige ska fatta ett aktivt beslut vid förändring av resultatutjämningsreserven.